

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับสถาบันการศึกษา ก่อน
 ประจําการของกรมตำรวจ ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญของการวิจัย และนำเสนอตามลำดับดังนี้คือ
 วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับ
 สถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน (2) นำเสนอกลุ่ม
 บุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของ
 กรมตำรวจ และ (3) เสนอทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ

วิธีดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) โดยมี
 วิธีการจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ วัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง ใช้วิธีการวิเคราะห์จากเอกสารชั้นต้น
 และเอกสารชั้นรอง เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนพลตำรวจ
 และสํานักงาน ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ข้อที่สอง มีวิธีการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอน
 แรก เป็นการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเข้าร่วมสัมมนา กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการพัฒนา
 สถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน
 ประเมินค่า (Rating Scale) สํารวจความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดของผู้วิจัย ที่
 ได้ดัดแปลงจากกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามสภาพแวดล้อมของ อาร์ เมอเร่ โทมัส (R. Murray
 Thomas, 1983: 5) จำนวน 10 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้แทนของ
 แต่ละกลุ่มเข้าร่วมสัมมนา ขั้นตอนหลัง เป็นขั้นตอนเสนอกลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัด
 สินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจํา การของกรมตำรวจ ด้วยวิธีการใช้แบบสอบ
 ถามแบบรายการ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสัมมนา กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการพัฒนา
 สถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ เสนอกลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 เกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ วัตถุประสงค์ข้อที่สาม ใช้
 เทคนิค เอ - ไอ - ซี (A-I-C) จัดสัมมนา กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการพัฒนาสถาบันการ
 ศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ เพื่อเสนอทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจํา
 การของกรมตำรวจ เป็นการประชุมระดมพลังสมองของผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ 10 กลุ่ม ตาม
 กรอบแนวคิดของผู้วิจัยที่ได้ดัดแปลงจากกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามสภาพแวดล้อมของ

อาร์ เมอเร่ โทมัส (R. Murray Thomas, 1983: 5) โดยได้ผู้ทรงคุณวุฒิจากการคัดเลือกตาม วัตถุประสงค์ข้อที่สอง ในขั้นตอนแรก จำนวน 9 กลุ่ม และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่กรมตำรวจส่งมาเข้าร่วมสัมมนา กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 44 คน

เชิงวิพากษ์ คือ ศาสตราจารย์ ดร.ตีปนันท์ เกตุทัต ประธานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บรรยายพิเศษ เรื่อง สถานการณ์โลกที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย และการศึกษาใน 15 ปีข้างหน้า และเชิงวิพากษ์บรรยายและควบคุมการสัมมนาโดยใช้เทคนิค กระบวนการ "เอ-ไอ-ซี" (A-I-C) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ คณบดีคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรภี รุโงปกรณ์ ผู้ช่วยคณบดีคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กระบวนการของการสัมมนาโดยวิธีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม โดยเริ่มจากการบรรยายสลับด้วยการสัมมนากลุ่มย่อย และนำผลการสัมมนาจากกลุ่มย่อยมา นำเสนอและอภิปรายในการสัมมนากลุ่มใหญ่อีกครั้งหนึ่ง

สรุปผลการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

การเมืองมีอิทธิพลต่อการจัดตั้ง หรือการเปลี่ยนแปลงสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการ ของกรมตำรวจ ที่สำคัญ 22 ครั้ง จำแนกเป็น 2 ยุค คือ ยุคราชธิปไตย 6 ครั้ง และยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง 16 ครั้ง

ยุคราชธิปไตย

- 1) โรงเรียนพลตระเวน ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี (พ.ศ. 2443 - พ.ศ. 2448)
- 2) โรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. 2444 - พ.ศ. 2446)
- 3) โรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร ห้วยจรเข้ จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 2447 - พ.ศ. 2458)
- 4) โรงเรียนพลตระเวน ตั้งอยู่ที่หน้าวัดสระปฐม จังหวัดพระนคร (พ.ศ. 2451 - พ.ศ. 2493)
- 5) โรงเรียนนายหมวด คลองไผ่สิงห์โต จังหวัดพระนคร (พ.ศ. 2458 - พ.ศ. 2464)
- 6) โรงเรียนนายร้อยตำรวจห้วยจรเข้ จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 2464 - พ.ศ. 2476)

ยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

- 1) โรงเรียนนายร้อยทหารบก จังหวัดพระนคร (พ.ศ. 2477 - พ.ศ. 2488)
- 2) โรงเรียนตำรวจหาคนใหญ่ จังหวัดสงขลา (พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2482)
- 3) โรงเรียนตำรวจหาคนใหญ่ จังหวัดยะลา (พ.ศ. 2482 - พ.ศ. 2489)
- 4) โรงเรียนตำรวจภูธรเขต 9 จังหวัดปัตตานี (พ.ศ. 2489 - พ.ศ. 2508)
- 5) โรงเรียนนายร้อยตำรวจปฐมวัน จังหวัดพระนคร (พ.ศ. 2489 - พ.ศ. 2498)
- 6) โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 2497 - ปัจจุบัน)
- 7) โรงเรียนตำรวจนครบาล บางเขน จังหวัดพระนคร (พ.ศ. 2497 - ปัจจุบัน)
- 8) โรงเรียนตำรวจภูธร 3 จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. 2503 - ปัจจุบัน)
- 9) โรงเรียนตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 2505 - ปัจจุบัน)
- 10) โรงเรียนตำรวจภูธร 9 จังหวัดยะลา (พ.ศ. 2508 - ปัจจุบัน)
- 11) โรงเรียนตำรวจภูธร 2 จังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2511 - ปัจจุบัน)
- 12) โรงเรียนตำรวจภูธร 5 จังหวัดลำปาง (พ.ศ. 2515 - ปัจจุบัน)
- 13) โรงเรียนตำรวจภูธร 4 จังหวัดขอนแก่น (พ.ศ. 2517 - ปัจจุบัน)
- 14) โรงเรียนตำรวจภูธร 6 จังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. 2517 - ปัจจุบัน)
- 15) โรงเรียนตำรวจภูธร 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. 2528 - ปัจจุบัน)
- 16) โรงเรียนตำรวจภูธร 1 จังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2534 - ปัจจุบัน)

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นสามารถวิเคราะห์ตามกรอบการเมืองมีอิทธิพลต่อการศึกษาของ อาร์ เมอร์ โทมัส (R. Murray Thomas, 1983: 5)

ยุคราชาธิปไตย

1. การเปลี่ยนแปลงด้านการสนับสนุนและการเข้าถึงระบบการศึกษา

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมืองจากภายนอก ประเทศไทยทำสัญญาสงบศึกกับประเทศฝรั่งเศส มีข้อผูกมัดในสัญญาว่า “ห้ามไม่ให้ทหารอยู่ประชิดชายแดน แต่ให้กองตระเวนอยู่พอแต่เพียงใช้กำลังเท่านั้น” จึงจำเป็นต้องมีตำรวจไว้ในจังหวัดต่าง ๆ ใกล้เคียงชายแดน ตำรวจจึงเกิดขึ้นมาก่อนที่จะตั้งสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะตำรวจไม่มีความรู้ และตำรวจขาดแคลน มิใช่เพียงพอเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ต้องจัดตั้งสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เพื่อผลิตตำรวจให้มีความรู้ และเพียงพอแก่ความต้องการ

การเข้าถึงระบบการศึกษา ประชาชนยังไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก เนื่องจากมีความรู้ น้อย บุคคลที่อยู่ในจังหวัดพระนครมีโอกาสที่จะได้เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจสูงกว่าบุคคลที่อยู่ในต่างจังหวัด

2. การเปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการศึกษา

สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ มีวิธีการจัดการศึกษา ยังไม่เป็นระบบเท่าใดนัก คือ มีการฝึกหัดและสั่งสอนข้อบังคับของตำรวจ การรับสมัครใช้เกณฑ์ความรู้ ความพึงพอใจของผู้มีอำนาจในการเข้ารับการศึกษา ระยะเวลาในการศึกษาในช่วงแรกไม่แน่นอน ประมาณ 2-3 เดือน การประเมินผลขึ้นอยู่กับความเห็นของครูเป็นสำคัญ การปกครองด้านวินัยในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจค่อนข้างเข้มงวด เนื่องจากได้ครูต้นแบบเป็นชาวต่างประเทศ

3. การเปลี่ยนแปลงด้านบทบาทการเมือง สังคม ของครู และนักเรียน

ไม่ปรากฏว่ามีเอกสารใด ได้กล่าวอ้างถึงไว้

ยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

1. การเปลี่ยนแปลงด้านการสนับสนุนและการเข้าถึงระบบการศึกษา

รัฐบาลมีความต้องการให้ทหารและตำรวจอยู่ใกล้ชิดกัน เพื่อความสามัคคี และเพื่อการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงกำหนดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไปศึกษาอบรมร่วมกับนักเรียนนายร้อยทหารบก เพราะสถานการณ์ทางการเมือง ทำให้ไม่สามารถจะตั้งกรมกองทหาร เพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติให้ใกล้ชิดกับเสนาพรมแดนได้ หากมีเหตุการณ์ไม่น่าไว้วางใจเกิดขึ้น ก็จำเป็นต้องใช้ตำรวจ ในยุคนี้ย่อมต้องอาศัยความจงรักภักดีของฝ่ายทหารเป็นเครื่องค้ำจุน

หลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก กระทบวงกลาไหมได้รับจัดสรรงบประมาณลดลง จึงทำให้ต้องส่งนักเรียนนายร้อยตำรวจกลับไปยังสังกัดเดิม คือ กรมตำรวจ ทำให้สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจเกิดความเปลี่ยนแปลง และต่อมาผู้นำของกรมตำรวจได้ใช้ความพยายาม โดยการให้สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนากองกำลังในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และมีการขยายกิจการสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจในต่างจังหวัดนอกเหนือ จากจังหวัดพระนคร เพราะรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องผลิตตำรวจให้เพียงพอ

การเข้าถึงระบบการศึกษา บุคคลที่อยู่ต่างจังหวัดเริ่มมีโอกาสที่จะได้เข้ารับการศึกษาคัดเทียบกับบุคคลที่อยู่ในจังหวัดพระนคร เนื่องจากมีการขยายกิจการสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ โดยเฉพาะ โรงเรียนตำรวจภูธร 1-9

2. การเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการศึกษา

วิธีการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เริ่มเป็นระบบมากขึ้น มีการรับสมัครโดยใช้วิธีการสอบเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา มีหลักสูตรที่บรรจุทั้งทางด้านวิชาการ วิชาการฝึกทางทหาร และยุทธวิธีสมบูรณ่มากยิ่งขึ้นกว่าในยุคราชาธิปไตย มีการส่งข้าราชการตำรวจไปศึกษาและดูงานยังต่างประเทศ และได้นำวิชาความรู้กลับมาพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ มีกำหนดระยะเวลาในการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน และมีการประเมินผลสอบในรูปของคณะกรรมการ สิ่งที่สำคัญในยุคนี้อีก คือ มีการยกระดับฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบเท่าปริญญาตรี ในระดับมหาวิทยาลัย โดยเพิ่มระยะเวลาในการเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจจาก 3 ปี เป็น 4 ปี และสำหรับโรงเรียนพลตำรวจมีกำหนดระยะเวลาในการศึกษาเป็นเวลา 1 ปี

3. การเปลี่ยนแปลงด้านบทบาทการเมือง สังคม ของครู และนักเรียน

บทบาทของครูและนักเรียนในทางการเมืองที่สำคัญในยุคนี้อีก คือ ครูและนักเรียน ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน จังหวัดพระนคร ได้ฝึกการใช้อาวุธพิเศษ โดยการปฏิบัติจริง กรณีเกิด “กบฏแมนฮัตตัน” กล่าวคือ ครูฝึกอาวุธพิเศษได้นำนักเรียนออกไปปฏิบัติการจริงเข้ายึดกองบัญชาการของฝ่ายกบฏ และรักษาด้านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ผลการฝึกครั้งนี้ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเสียชีวิต และบาดเจ็บสาหัสหลายนาย

2. กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

2.1 การนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อเข้าร่วมสัมมนากำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มบุคคลต่าง ๆ โดยให้คะแนน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในกลุ่มของตนนำเสนอเป็นผู้แทนกลุ่มบุคคลเข้าร่วมสัมมนา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ มีดังนี้

2.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักการเมือง (ฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน) เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ นายจำลอง ครุฑขุนทด นายเอกพร รักความสุข นายถวิล ไพรสมณฑ์ นายอุดม ไกรวัฒน์สรณ์ และนางลลิตา ฤกษ์สำราญ

2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มครอบครัวเรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ พลตำรวจตรีเตรียม ดันติเวชกุล พันตำรวจเอกชัยสิทธิ์ ผลประสิทธิ์ พันตำรวจเอกประจวบ อ่อนน้อม นางสาวสุมาลี อิศรานุรักษ์ และพันตำรวจโทสัณห์วัฒน์ ไทยวัฒน์

2.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มชุมชน เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ นางประทีป อึ้งทรงธรรม นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม นายประเสริฐ ม่วงศิริ นายประวิช นิลวัชรมณี และนายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ

2.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มสื่อสารมวลชน เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ นายสุทธิชัย หยุ่น พลตำรวจเอกวชิษฐ เดชกุญชร นายสุภาพ คลีจาย นายบุญเลิศ ชาญุทธเดช และนายบูรพา วิสุทธิ

2.1.5 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มผลประโยชน์ เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร พลตำรวจตรีเสรี เตมียเวส พลตำรวจโทปิยะ เข็มไชยศรี พันตำรวจเอกถวิล สุรเชษฐพงษ์ และพลตำรวจเอกอิทธิศักดิ์ คณะเจริญ

2.1.6 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มศาสนา เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ พระธรรมปิฎก อธิการบดีมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย รองศาสตราจารย์เสถียรพงษ์ วรรณปก พระพิศาลธรรมพาทิ และนายสมรรถชัย วิชาลาภรณ์

2.1.7 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มธุรกิจเอกชน เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ นายดำรง พุฒตาล ดร.เพียงใจ พุกกะบุตต์ นายเสถียรภาพ พันธุ์ไพโรจน์ นายไพบูลย์ ศรีเจริญชัยกุล และพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

2.1.8 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง คุณหญิงชดช้อย โสภณพานิช พันเอกหญิงอศนีย์ เสาวภาพ นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ และนางเตือนใจ ดีเทศน์

2.1.9 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักวิชาการ เรียงตามลำดับคะแนนห้าอันดับแรก ได้แก่ นายแก้วสรร อติโพธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคีต พิริยะรังสรรค์ ศาสตราจารย์ ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรศร และรองศาสตราจารย์ ดร.พุทธกาล รัชช

2.1.10 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนนายร้อยตำรวจส่งอาจารย์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 10 คน โรงเรียนตำรวจภูธร 1-9 ส่งอาจารย์โรงเรียนตำรวจภูธร 1-9 จำนวน 7 คน และกองบัญชาการศึกษาส่งอาจารย์จากสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ 1 คน

เจ้าหน้าที่กองบัญชาการศีกษา 1 คน ตัวแทนจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1-9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล และสำนักงานกำลังพล จำนวน 9 คน

2.2 การนำเสนอกลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

2.2.1 กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มชุมชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มศาสนา กลุ่มสื่อสารมวลชน กลุ่มนักการเมือง กลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ กลุ่มธุรกิจเอกชน และกลุ่มนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.2.2 กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มชุมชน กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มครอบครัว กลุ่มนักการเมือง กลุ่มศาสนา กลุ่มสื่อสารมวลชน กลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ กลุ่มธุรกิจเอกชนกลุ่มนักเรียนพลตำรวจ

3. ทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ

ทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ อันได้แก่ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และโรงเรียนพลตำรวจ มีดังนี้

- ทางเลือกที่ 1 ปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร
- ทางเลือกที่ 2 ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร
- ทางเลือกที่ 3 ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ
- ทางเลือกที่ 4 ปฏิรูปการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน
- ทางเลือกที่ 5 ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- ทางเลือกที่ 6 ปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

ทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ทางเลือกที่ 1 ปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

ทางเลือกที่ 1 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือ การจัดระบบในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ จัดระบบการสรรหาและเลือกสรรผู้สมัครด้วยระบบคุณธรรมให้ทั่วถึงทั้งประเทศ จัดระบบวิธีเรียน วิธีสอนที่ก้าวหน้า และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จัดระบบนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน จัดระบบการวิเคราะห์ ประเมิน

ผลและจัดการศึกษาโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการจัดการศึกษา และจัดการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจตามแนวคิดการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

ทางเลือกที่ 2 ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

ทางเลือกที่ 2 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือการจัดระบบการฝึกอบรม ได้แก่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้สมัครให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันระหว่างประชาชนและข้าราชการตำรวจ จัดการศึกษาอบรมให้มีปรัชญาการศึกษา ตามแนวคิดของ เซอร์โรเบิร์ต พิล คือ “ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ” ให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึก มีความเป็นสุภาพบุรุษ เป็นการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่บริการและรับใช้สังคม จัดการศึกษาอบรมให้ทันสมัยตามแนวคิดการปรับระบบสิ่งผลิต จัดการศึกษาเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต

ทางเลือกที่ 3 ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ

ทางเลือกที่ 3 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจมีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ คือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ จัดสัมมนาความร่วมมือในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมงานวิจัยทางวิชาการโดยจัดฝึกอบรมและเผยแพร่งานวิจัยทางวิชาการตำรวจ จัดสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อชี้แนะและกระตุ้นการเมืองและสังคม จัดระบบ “อินทราเน็ต” ภายในโรงเรียน และจัดระบบ “อินเทอร์เน็ต” ระหว่างองค์กรที่จัดการระบบข้อมูลที่ทันสมัยกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ทางเลือกที่ 4 ปฏิรูปการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ทางเลือกที่ 4 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เชิญผู้นำชุมชนร่วมมือ ประชุมและจัดกิจกรรมร่วมกันในการบริการวิชาการในชุมชน และบริการวิชาการในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ทางเลือกที่ 5 ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ทางเลือกที่ 5 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดบรรพชา อุปสมบทหมู่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ จัดแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม จัดทัศนศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจและเชื่อมโยงกับศูนย์วัฒนธรรมของต่างประเทศ จัดงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมภายในโรงเรียนนายร้อยตำรวจและส่งเสริมสนับสนุนชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภายในโรงเรียน

ทางเลือกที่ 6 ปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

ทางเลือกที่ 6 มีเป้าหมายคือ ชุมชนมีความเป็นเลิศในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือ จัดอบรมตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน นักเรียนนายร้อยตำรวจ และนักเรียนพลตำรวจ จัดประชุมกรรมการบริหารและบุคคลสำคัญในชุมชน องค์กรสาธารณประโยชน์ แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จัดนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกงานในชนบทอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับโรงเรียนพลตำรวจ ส่งนักเรียนพลตำรวจและนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกงานร่วมกันในชุมชน ประสานสัมพันธ์กับองค์กรและหน่วยงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จัดสัมมนาเรื่อง การแสวงหาความร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และจัดนักเรียนบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน

ทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ

ทางเลือกที่ 1 ปฏิรูประบบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

ทางเลือกที่ 1 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการผลิตพลตำรวจ มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูประบบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจคือ จัดระบบการสรรหาและเลือกสรรผู้สมัครด้วยระบบคุณธรรมให้ทั่วถึงทั้งประเทศ จัดระบบวิธีเรียนวิธีสอนที่ก้าวหน้า และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จัดระบบนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน จัดระบบการวิเคราะห์ ประเมินผลและจัดหลักสูตรในโรงเรียนพลตำรวจ จัดการศึกษาอบรมให้เป็นตำรวจอาชีพเน้นการบริการประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดตามแนวคิดการปรับระบบสิ่งผลิต (Reinventing) จัดแสดงนวัตกรรมทางวิชาการในโรงเรียน จัดการศึกษาตามแนวคิดองค์กรแห่ง

การเรียนรู้ การฝึกงานในชุมชนโดยร่วมกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ และจัดการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนพลตำรวจ

ทางเลือกที่ 2 ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

ทางเลือกที่ 2 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือการจัดระบบการฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จัดการศึกษาอบรมให้มีปรัชญาการศึกษา ตามแนวคิด “ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ” ให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึก มีความเป็นสุภาพบุรุษ เป็นการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่บริการและรับใช้สังคม จัดการศึกษาอบรมให้ทันสมัยตามแนวคิด การปรับระบบสิ่งผลิต จัดการศึกษาเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย

ทางเลือกที่ 3 ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ

ทางเลือกที่ 3 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการวิจัยและการพัฒนาวิชาการ ตำรวจมีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการ ตำรวจ คือ จัดตั้งกองทุนพัฒนางานวิจัยทางวิชาการในโรงเรียน ส่งเสริมงานวิจัยทางวิชาการในโรงเรียน และขอความร่วมมือในด้านการให้ความรู้งานวิจัย เพื่อพัฒนางานวิชาการกับสถาบันการศึกษาาระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์

ทางเลือกที่ 4 ปฏิรูปการบริการทางวิชาการในชุมชน

ทางเลือกที่ 4 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการบริการทางวิชาการในชุมชนคือ จัดตั้งกองทุนพัฒนาการบริการทางวิชาการในชุมชน จัดฝ่ายบริการทางวิชาการในโรงเรียน จัดอบรมนักเรียนให้มีความรู้ทางวิชาการ เพื่อบริการชุมชน จัดกิจกรรมเผยแพร่การบริการวิชาการในชุมชน และติดตามประเมินผลการบริการทางวิชาการในชุมชน

ทางเลือกที่ 5 ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ทางเลือกที่ 5 มีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน จัดแสดงนิทรรศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์

วัฒนธรรมแห่งชาติกับโรงเรียนพลตำรวจ และเชื่อมโยงกับศูนย์วัฒนธรรมของต่างประเทศ และจัดงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมภายในโรงเรียน

ทางเลือกที่ 6 ปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

ทางเลือกที่ 6 มีเป้าหมายคือ ชุมชนมีความเป็นเลิศในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือ จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับชุมชน จัดอบรมนักเรียนประชาชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน จัดกิจกรรมเผยแพร่การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน และจัดทำโปรแกรมการฝึกงานในชนบทและชุมชนร่วมกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

การอภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่จะนำมาอภิปราย มีดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ
2. กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ
3. ทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

บุคลากรปีโดย

1.1 การเปลี่ยนแปลงในด้านการสนับสนุน และการเข้าถึงระบบการศึกษา

จากการวิเคราะห์ เอกสารพบว่า สาเหตุที่มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจที่ ชวรวัย ปริยานนท์ ได้แสดงความเห็นว่ามันจะเกิดมาจากสาเหตุที่เกิดมีข้อสัญญาผูกมัด “ห้ามไม่ให้ทหารอยู่ประชิดชายแดน แต่ให้กองตระเวนอยู่พอแต่เพียงใช้กำลังเท่านั้น” จึงทำให้เกิดการจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร จังหวัดนครราชสีมา (ชวรวัย ปริยานนท์, 2524: 81) ซึ่งเป็นโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งแรกของประเทศไทย

จะเห็นได้ว่าในสมัยนั้นตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2436 ฝรั่งเศสศุกรานไทยเพื่อมุ่งหวังการค้าอาณานิคม เกิดการปะทะต่อสู้กันถึง 3 วัน

ฝ่ายไทยเห็นว่า ถ้าหากยังสู้รบต่อไปก็จะทำให้สูญเสียทั้งกำลังพลและทรัพย์สินอีกมากมาย จึงทำสัญญาสงบศึก ซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่ไทยต้องจำยอมปฏิบัติตาม แต่มีข้อน่าสังเกตตรงที่ว่า โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา กำเนิดในปี พ.ศ. 2444 ซึ่งเกิดหลังจากโรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ซึ่งตามเอกสารหลักฐานจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ (2466: 49) ได้กล่าวถึง “สาเหตุของการจัดตั้งโรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2443 เกิดจากพลตระเวน ซึ่งมีอยู่ก่อนที่จะจัดตั้งสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ปรากฏว่า ไปจับอัครราชทูตเยอรมัน โดยไม่มีความรู้ในเรื่องข้อบังคับของพลตระเวน” ในส่วนของโรงเรียนพลตำรวจไม่ได้กล่าวอ้างถึง สาเหตุเกิดจากข้อสัญญาผูกมัด ดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนพลตระเวนมีการจัดตั้งก่อนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ข้อสัญญาผูกมัดที่ “ห้ามไม่ให้ทหารอยู่ประชิดชายแดน แต่ให้กองตระเวนอยู่พอแต่เพียงใช้กำลังเท่านั้น” จึงไม่ใช่สาเหตุของการจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา แต่น่าจะเป็นเหตุเบื้องต้นในการเกิดช่องว่างของข้อสัญญาผูกมัด ที่กล่าวว่าให้กองตระเวนอยู่พอแต่เพียงใช้กำลังเท่านั้น เหตุนี้เองที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงขยายกิจการพลตระเวน ซึ่งทำหน้าที่ตรวจตรารักษาการในกระทรวงนครบาล ทำให้เกิดการขยายกิจการตำรวจ เพื่อให้ตำรวจได้อยู่ประชิดชายแดนแทนทหาร ซึ่งถูกห้ามโดยข้อสัญญาผูกมัดระหว่างไทยกับฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม ข้อสัญญาผูกมัดดังกล่าวข้างต้น น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งในการที่ทำให้เกิดกิจการของตำรวจ ซึ่งเป็นสาเหตุเบื้องต้นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การขยายกิจการตำรวจ และการกำเนิดสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

สำหรับประเด็นการกำเนิดโรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี จากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า มีเอกสารจากสถานที่ 2 แห่ง แตกต่างกัน คือ

1. เอกสารจากกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาลได้ระบุว่า “การกำเนิดโรงเรียนพลตระเวน ที่ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2451” (กองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล, ม.ป.ป.)

2. เอกสารจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ โดยพระยาบุรุษรัตนกุล ได้กล่าวในการประชุมพิจารณาข้อราชการกรมตำรวจ และตำรวจนครบาล เกี่ยวกับตำรวจไม่พอใช้ราชการ และจัดตั้งโรงเรียนพลตำรวจ ประชุมครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2466 “การกำเนิดโรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยูรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2443 เกิดจากพลตระเวนไปจับอัครราชทูตเยอรมัน โดยไม่มีความรู้ในเรื่องข้อบังคับของพลตระเวน (กองจดหมายเหตุแห่งชาติ, 2466: 49) จึงทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดตั้งโรงเรียนพลตำรวจแห่งแรกของประเทศไทยขึ้น

จะเห็นได้ว่า เอกสารชั้นต้นจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ ระบุว่า โรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยุรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2443 เกิดจากพลตระเวนไปจับ อัครราชทูตเยอรมัน โดยไม่มีความรู้ในเรื่องข้อบังคับของพลตระเวน น่าจะเชื่อถือได้มากกว่า เอกสารชั้นรอง คือ จากกองกำกับการ โรงเรียนตำรวจนครบาล ซึ่งไม่ปรากฏปีที่พิมพ์แต่อย่างใด เมื่อเอกสารชั้นต้นระบุตามข้อเท็จจริงดังนี้ จึงน่าจะเชื่อว่าโรงเรียนพลตระเวนที่ตั้งอยู่ที่วัดประยุรวงษ์ จังหวัดธนบุรี ได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2443 เป็นโรงเรียนพลตำรวจแห่งแรกในประเทศไทย หรือเป็นสถาบันศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจแห่งแรกอีกประการหนึ่งด้วย ซึ่งจัดตั้งก่อนโรงเรียนนายร้อยตำรวจจร จังหวัดนครราชสีมา

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้รวมกรมตำรวจและกรมกองตระเวนเป็นกรมเดียวกัน จึงทำให้มีการรวมนักเรียนนายหมวดกับนักเรียนนายร้อยตำรวจมาให้มาเรียนในสถานที่เดียวกัน เพื่อประหยัดงบประมาณ

การเข้าถึงระบบการศึกษา จะคัดเลือกเสมียนหรือตำรวจตามสถานที่ที่มีความรู้หนังสือดี ประพฤติดี เข้าเป็นนักเรียนนายหมวด การสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายหมวดมีระเบียบไม่เคร่งครัดนัก เช่น ผู้สมัครต้องมีอายุ 18 ปี แต่ไม่ได้เรียกสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบ

จะเห็นได้ว่าการจัดตั้งโรงเรียนนายหมวด กลองไผ่สิงห์โต จังหวัดพระนคร เนื่องมาจากการรวมกรมตำรวจ และกรมกองตระเวนเป็นกรมเดียวกัน จึงทำให้การจัดตั้งโรงเรียนนายหมวด เพื่อรวมนักเรียนนายหมวดและนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพราะเหตุที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชโองบายในการที่จะรวมศูนย์อำนาจแบบดั้งเดิม เป็นการประหยัดงบประมาณ และประการสำคัญคือ ทรงมีพระราชโองบายในการสร้างลัทธิชาตินิยม เพื่อความอยู่รอดของประเทศ หรือเพื่อปลอดจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก วิธีการปกครองบริหารราชการแผ่นดินแตกต่างจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ท่านทรงริเริ่มพยายามปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการกระจายศูนย์รวมอำนาจตามแบบอย่างยุโรป ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ทรงแยกกรมตำรวจ และกรมกองตระเวน โดยเด็ดขาดออกจากกัน แต่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงบริหารราชการแผ่นดิน โดยการรวมศูนย์อำนาจ เช่น การรวมกรมตำรวจ และกรมกองตระเวนเป็นกรมเดียวกัน เพื่อประหยัดงบประมาณ เป็นต้น

1.1 การเปลี่ยนแปลง ในด้านเนื้อหาและวิธีการจัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์ พบว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการศึกษา ยังไม่เป็นแบบแผนอะไรมากนัก ลอกเลียนมาจากชาวต่างประเทศ การเรียนใช้เวลา 3 เดือน 5 เดือน หรือ 8 เดือน ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับการประเมินผลของครูคอลลี

จะเห็นว่า การวัดผลนักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเป็นสำคัญ โดยเฉพาะครูคอลลี ซึ่งเป็นชาวเดนมาร์ก การประเมินผลการเรียนจึงประเมินด้วยสายตาของครู ไม่มีเกณฑ์ที่ชัดเจนเพียงแต่ว่า ใช้การตัดสินใจในเอกัตบุคคล ซึ่งเป็นความรู้สึกรับของครูคอลลีเพียงคนเดียว ถ้าเห็นว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมาคนใด พอมจะมีความรู้ความสามารถที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้ ครูคอลลีจะเป็นผู้เสนอเข้ากรมตำรวจ ซึ่งเป็นชาวเดนมาร์กเหมือนกัน ข้อสังเกตจะเห็นได้ว่าระยะเวลาในการศึกษาเล่าเรียนยืดหยุ่นไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของครูคอลลีเป็นสำคัญ บางราย 3 เดือน 5 เดือน หรือ 8 เดือนแล้วแต่กรณี เกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับตัวครูคอลลีเป็นสำคัญ ครูคอลลีจึงมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมาเป็นอย่างยิ่ง วิธีการจัดการศึกษาในช่วงนี้ ยังไม่เป็นระบบ และไม่มีการเปรียบเทียบแบบแผนอะไรมากนัก เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากเป็นระยะเริ่มแรกในการบุกเบิก โรงเรียนนายร้อยตำรวจในประเทศไทย จึงยังไม่มีระเบียบแบบมาตรฐานกับโรงเรียนต่าง ๆ แต่อย่างไร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงจ้างชาวต่างประเทศที่เคยรับราชการตำรวจในประเทศอินเดีย และมีความรู้ในเรื่องวิชาการทหาร-ตำรวจ มาถ่ายทอดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อต่อไปภายหน้าให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครราชสีมา แห่งนี้จะได้เป็นตัวแทน หรือเป็นครูบาอาจารย์สอนนักเรียนนายร้อยตำรวจในรุ่นต่อไป

1.3 การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง สังคม ของครูและนักเรียน

จากการวิเคราะห์เอกสาร ไม่ปรากฏว่ามีเอกสารใดได้กล่าวอ้างอิงไว้ว่า ครูและนักเรียนมีบทบาทในด้านการเมืองและสังคมในยุคราชาธิปไตย แต่อย่างไร

ยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

1.1 การเปลี่ยนแปลงในด้านการสนับสนุน และการเข้าถึงระบบการศึกษา

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า จอมพล ป. พิบูลสงคราม และพลตำรวจเอก หลวงอดุลย์เดชจรัส มีความมุ่งหมายให้โอนโรงเรียนนายร้อยตำรวจไปเรียนร่วมกับทหาร เพราะสถานการณ์ทางภูมิศาสตร์ประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับรอบอยู่ด้วยประเทศเพื่อนบ้านที่เป็น

อาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมือง ทำให้ไม่สามารถจะตั้งกรมกองทหารเพื่อรักษาเอกราช และอธิปไตยของชาติให้ได้ใกล้ชิดกับเส้นพรมแดนได้ หากมีเหตุการณ์อื่น ไม่น่าไว้วางใจเกิดขึ้นก็จำเป็นต้องใช้ตำรวจ อีกประการหนึ่งตั้งแต่สมัยราชาธิปไตย ตำรวจกับทหารมักไม่ลงรอยกัน (พจน์ เกษะนันท์, 2524: 161)

จะเห็นได้ว่า ที่เป็นเหตุเช่นนี้ น่าจะเกิดมาจากผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ทางฝ่ายทหารเริ่มมีบทบาท และมีอำนาจในทางการเมืองเด่นชัด การสนับสนุนของผู้นำทางฝ่ายทหาร อันได้แก่ พันเอก หลวงพิบูลสงคราม ในสมัยนั้นเป็นรองผู้บัญชาการทหารบก และพันตำรวจเอกหลวงอดุลย์ เดชวรวิธ เป็นอธิบดีกรมตำรวจ ทั้งสองท่านเป็นเพื่อนกัน เคยศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบกมาก่อน ดังนั้นกลุ่มภายนอกกระบวนการศึกษา และกลุ่มภายในระบบการศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยทหารบก

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศไทยประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจทรุดโทรมอย่างหนัก ส่งผลกระทบทำให้กระทรวงกลาโหมถูกตัดงบประมาณลดลงอย่างมาก ความผันผวนทางการเมืองอันนำวิวัฒนาการมาสู่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งได้ออนไปร่วมศึกษากับทหาร ณ โรงเรียนนายร้อยทหารบก กรมยุทธศึกษาทหารบก ตั้งแต่ พ.ศ. 2478 ถูกส่งกลับคืนมาให้กรมตำรวจอย่างเดิม ในปี พ.ศ. 2489 (พลตำรวจจิตวามงคล จีระเศรษฐ์ อ้างถึงในประเสริฐ เกษรมาลา, 2524: 176)

จะเห็นได้ว่า ความผันผวนทางการเมือง ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองทำให้เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก เมืองบประมาณของกระทรวงกลาโหมถูกตัดลดลงเป็นอย่างมาก ส่งผลกระทบทำให้กระทรวงกลาโหมต้องโอนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่เคยร่วมศึกษากับนักเรียนนายร้อยทหารบก ในโรงเรียนนายร้อยทหารบก ส่งกลับคืนมายังกรมตำรวจให้รับผิดชอบดูแลดังเดิมนั้น งบประมาณเป็นสาเหตุหลักและเป็นสาเหตุที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบาย ทำให้กรมตำรวจต้องจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน จังหวัดพระนคร

จากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า ในช่วงที่พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ ได้ปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และโรงเรียนพลตำรวจ โดยให้การสนับสนุนในการจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม เพราะกรมตำรวจได้พิจารณาตามสภาพที่เป็นความจริงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจ คือพลั้งเป็นเรือนร่างและสมองของกรมตำรวจมีหน้าที่ต้องออกไปรับใช้ชาติบ้านเมืองในอนาคต (ไพโรจน์ ศิริโรจน์, 2524: 207) โรง

เรียนพลตำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนตำรวจนครบาลได้ขยายกิจการของโรงเรียนให้เจริญเป็น
 ปึกแผ่น เป็นการรวมกองร้อยต่าง ๆ ให้รวมอยู่ในพื้นที่เดียวกันเป็นการถาวร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ที่จะขยายกองกำลังตำรวจให้มีความเข้มแข็งทัดเทียมกับกองกำลังทหาร เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย
 ในบ้านเมือง (กองกำลังการโรงเรียนตำรวจนครบาล, ม.ป.ป.)

จะเห็นได้ว่า ผู้นำของกรมตำรวจคือ พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรม
 ตำรวจระหว่างปี พ.ศ. 2494 - 2500 ได้ใช้ความพยายามในทุก ๆ ด้านที่จะขยายกองกำลังตำรวจให้มี
 สมรรถภาพ โดยใช้สถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจเป็นเครื่องมือในการการสร้าง
 ฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อช่วงชิงอำนาจจาก พลเอก สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพราะพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์
 ได้พัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การมีรถถัง เครื่องบิน บุคลากร สถาบันการศึกษาก่อนประจำ
 การของกรมตำรวจ การพัฒนาคน ส่งข้าราชการตำรวจไปศึกษาดูงาน การสัมพันธ์ไมตรีกับต่าง
 ประเทศ เช่น การรับกฤตบุตรจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว เข้าศึกษาเป็นนักเรียนนายร้อย
 ตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม ฯลฯ เพื่อให้ทัดเทียมกับทางฝ่ายทหาร เพราะในยุคราชาธิปไตย
 สถาบันพระมหากษัตริย์ ทรงมีพระราชอำนาจสูงสุด แต่หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
 เป็นคณาธิปไตย ฝ่ายทหารมีความเข้มแข็งและมีบทบาท และมีอิทธิพลต่อการบริหารประเทศมาโดย
 ตลอด แต่อย่างไรก็ตามถือว่าในช่วงที่พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมตำรวจ
 ได้พัฒนากิจการตำรวจให้เจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เพราะได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้ารัฐบาล
 ในสมัยนั้น คือจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของ
 กรมตำรวจ เจริญพัฒนามาโดยตลอดอย่างถาวรมั่นคง เช่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน
 จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันยังคงอยู่ที่ตึ่ถาวรดั้งเดิม และโรงเรียนพลตำรวจ โดยเฉพาะโรงเรียน
 ตำรวจภูธร ได้ขยายวงกว้างออกไปตามต่างจังหวัด ได้แก่ โรงเรียนตำรวจภูธร 3 จังหวัด
 นครราชสีมา โรงเรียนตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มแรกที่ได้ขยายโรงเรียน
 ตำรวจภูธรออกสู่ต่างจังหวัด เพื่อให้ประชาชนในต่างจังหวัดนอกเหนือจาก จังหวัดพระนคร ได้มี
 โอกาสได้เข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้น และในโอกาสต่อมาภายหลังสิ้นสุดยุคพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์
 ทางรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องผลิตตำรวจให้เพียงพอแก่ความต้องการ จึงได้
 ขยายขยายโรงเรียนตำรวจภูธรมากขึ้นตามลำดับ

1.2 การเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า การจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยทหารบก เพราะ
 ต้องการให้ทหารและตำรวจสมัครสมานสามัคคีกัน กรมศึกษาธิการอาจใช้ตำรวจช่วยในการรบ

ได้ด้วย วิธีการจัดการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก มีนักเรียนนายร้อยตำรวจเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนนายร้อยทหารบก ในหลักสูตร 3 ปี การสอบจึงตั้งเป็นรูปคณะกรรมการ

จะเห็นได้ว่าเป็นเหตุเช่นนี้ เพราะพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงตราข้อ ังคับทหารว่าด้วยการจัดระเบียบการ และกำหนดหน้าที่กระทรวงกลาโหมขึ้นใหม่ โรงเรียนนายร้อยทหารบกฝึกสอนอบรมนายทหารสัญญาบัตร และนายตำรวจสัญญาบัตร โดยเฉพาะโรงเรียนนายร้อยทหารบกมี 2 หลักสูตร คือ

หลักสูตร 3 ปี (ศรีสุข มหินทรเทพ, 2524: 141-143) นักเรียนนายร้อยตำรวจเรียนร่วมกับนักเรียนเหล่าทหารบก เหล่าทหารอากาศ เหล่าทหารม้า เหล่าเสนาธิการทหารบก

หลักสูตร 5 ปี (ศรีสุข มหินทรเทพ, 2524: 140-141) จะไม่มีนักเรียนนายร้อยตำรวจ จะเรียกว่าโรงเรียนเทคนิคทหารบก มีเหล่าทหารปืนใหญ่ เหล่าทหารสื่อสาร เหล่าช่างอากาศ เหล่าทหารช่าง และเหล่าทหารช่างแสง

วิธีการจัดการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก มีวิธีการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ ขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม

จากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า วิธี การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มเป็นระบบที่สมบูรณ์แบบ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการผลิตนายตำรวจที่มีสมรรถภาพ เป็นสุภาพบุรุษ และเป็นผู้นำที่ดี หลักสูตรการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงจากเดิม 3 ปี เป็น 4 ปี เทียบเคียงมหาวิทยาลัย และผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัตร รัฐประศาสนศาสตร์ ในยุคนี้ถือได้ว่า การจัดการศึกษาล้ากับปัจจุบันเป็นอย่างมาก มีจุดเน้นที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จะเห็นได้ว่า เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ให้การสนับสนุน ในขณะเดียวกันได้เปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหา และวิธีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การรับสมัครนักเรียนมีการสรรหา และเลือกสรรในระบบคุณธรรม จัดในรูปของคณะกรรมการ มีกระบวนการขั้นตอนอย่างเป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิธีที่ศึกษาอย่างชัดเจนและทันสมัย ในขณะเดียวกัน มีวิธีการพัฒนาคน พัฒนางาน อันได้แก่ การส่งข้าราชการตำรวจไปศึกษาวิทยาการตำรวจยังต่างประเทศ และเมื่อกลับมาได้เป็นครู อาจารย์ เป็นผู้สอนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม และการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ โดยรับนักเรียนจากประเทศลาว ซึ่งทางรัฐบาลลาวส่งมาเข้าร่วมศึกษากับนักเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในโรงเรียนแห่งนี้ คือ การสร้าง

มาตรฐานเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ การปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาจาก 3 ปี เปลี่ยนเป็น 4 ปี เทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยทั่วไปในประเทศ ทำให้มีศักดิ์และสิทธิเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัย และได้รับวุฒิปริญญาตรี

1.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง สังคม ของครู และนักเรียน

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า บทบาทของครู และนักเรียน ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปทุมวัน จังหวัดพระนคร มีบทบาททางด้านการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะอาจารย์ฝึกอาวุธพิเศษ ได้ฝึกนักเรียนโดยการสาธิตและปฏิบัติจริง โดยได้นำนักเรียนออกปฏิบัติการจริงเข้ายึดกองสัญญาณทางฝ่ายกบฏ กรณีกบฏแมนฮัตตัน และรักษาคำณัดโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ผลจากการฝึกในครั้งนี้ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเสียชีวิต และบาดเจ็บสาหัสหลายคน

จะเห็นได้ว่า บทบาทของครู และนักเรียน โรงเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน จังหวัดพระนคร มีบทบาทในทางการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะสถานที่โรงเรียนไม่มี ต้องอาศัยสถานที่ของหน่วยงานอื่นชั่วคราว จึงจำเป็นต้องสอนสาธิตและปฏิบัติจริง กล่าวคือ อาจารย์ฝึกอาวุธพิเศษ ได้ฝึกนักเรียนโดยการสาธิตและปฏิบัติจริง โดยนำนักเรียนออกปฏิบัติการจริงเข้ายึดกองสัญญาณทางฝ่ายกบฏ กรณี “กบฏแมนฮัตตัน” ซึ่งทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายกบฏ ผลการปะทะในครั้งนี้ นักเรียนนายร้อยตำรวจสุนทร ปาณะศิษฐ์ เสียชีวิต และมีเพื่อน ๆ นักเรียนนายร้อยตำรวจบาดเจ็บสาหัสหลายคน เหตุการณ์ครั้งนี้จึงเป็นเหตุการณ์ครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ ที่พบจากเอกสาร ที่บทบาทของครูและนักเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน จังหวัดพระนคร มีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ เป็นกลไกของรัฐบาลในการต่อสู้กับกลุ่มฝ่ายกบฏ เพื่อป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบ้านเมือง คือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของครูและนักเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน จังหวัดพระนคร

2. กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการสถาปนาศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ

2.1 การนำเสนอตัวแทนกลุ่ม (ผู้ทรงคุณวุฒิ) เพื่อเข้าร่วมสัมมนากำหนดควิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ตามกรอบแนวคิดของผู้วิจัย ที่ได้คัดแปลงจากกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาตามสภาพแวดล้อมของ อาร์ เมอเร่ โทมัส (R. Murray Thomas, 1983: 5)

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยออกมาเป็นดังนี้ เพราะตัวเลือกในแบบสอบถาม ถือว่าเป็นตัวชี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม การตอบแบบสอบถามอาจจะรวดเร็วเกินไป ซึ่งในบางครั้งผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะรีบตอบ หรือเมื่อหน้าคำตอบการตอบ เช่น นักการเมือง ที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามกับนักการเมือง ด้วยตัวผู้วิจัยเอง นักการเมืองไม่ค่อยมีเวลา เหตุดังกล่าวข้างต้นเป็นข้อจำกัดในการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้หาทางแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามมาโดยตลอด จำนวนถึง 2 ครั้ง เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น ครั้งแรกมีตัวเลือกถึง 5 ตัวเลือก ในแบบสอบถามของแต่ละกลุ่ม เมื่อได้ทดลอง (Pre-test) จากกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่าเป็นการปิดกั้นแนวความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม ครั้งที่สองมี 10 ตัวเลือก ก็ยังถือเป็น การปิดกั้นแนวความคิดอยู่อีก จึงได้ดำเนินการใหม่ ให้มีตัวเลือก 5 ตัวเลือก และเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเสนอชื่อผู้ที่สมควรเป็นตัวแทนของกลุ่มอีก 5 ชื่อได้ ตามแนวคิดของตนเอง โดยที่ไม่เลือกในตัวเลือกที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามก็ได้ อย่างไรก็ตามในการดำเนินการสำรวจในโอกาสต่อไป เห็นควรให้เวลาในขั้นตอนการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ควรใช้ระยะเวลาในการดำเนินการไม่น้อยกว่า 3 เดือน ในกรณีที่ใช้วิธีการสำรวจ แต่ถ้าหากใช้วิธีการให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วต่างคนต่างให้คะแนน แล้วรวมคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากการคัดเลือกของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเข้าร่วมสัมมนากำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ อีกครั้งหนึ่งก็จะเป็นการตรวจสอบได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ในครั้งแรก ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเลือกกันเอง แต่เนื่องจาก ข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลา และความไม่สะดวกของทางกรมตำรวจ ซึ่งได้รับคำแนะนำจาก คณะทำงานของอธิบดีกรมตำรวจ ได้แนะนำให้ดำเนินการใหม่ โดยให้ผู้วิจัยกำหนดจำนวนคนและหน่วยงานเท่านั้น ทางกรมตำรวจจะส่งรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเข้าสัมมนากำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ โดยกรมตำรวจเอง

อย่างไรก็ตามในการเลือกตัวแทนกลุ่มหรือผู้ทรงคุณวุฒิ อาจใช้ทางเลือกโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิของแต่ละกลุ่ม จำนวน 10 คน เป็นผู้คัดเลือกกันเอง โดยรวบรวมคะแนนเฉลี่ยสูงสุดก็น่าจะปฏิบัติได้ โดยไม่จำเป็นต้องไปให้กลุ่มคัดเลือกกันเอง เพราะการประชุมโดยใช้เทคนิคกระบวนการ เอ-ไอ-ซี (A-I-C) จำเป็นที่จะต้องเลือกบุคคลเข้ามาประชุมระดมพลังสมอง นั้นอาจจะใช้วิธีการเลือกเฉพาะเจาะจงตัวบุคคลของแต่ละกลุ่มมาเลยก็ได้ เพราะจำเป็นต้องเลือกคนที่มีความสมัครใจ มีจิตใจที่รักสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ โดยอยากเห็นสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เป็นแหล่งผลิตหรือเป็นบ้ำหล่อหลอม ผลิตนักเรียนตำรวจให้เป็นนาย

ตำรวจชั้นสัญญาบัตร และพลตำรวจที่เก่งและดีก็สามารถปฏิบัติได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ใช้ความพยายามที่จะได้ดำเนินการ โดยใช้หลักการในการคัดเลือกบุคคลให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย

2.2 การนำเสนอกลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

จากการวิจัย พบว่า กลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ มี 11 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มชุมชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มศาสนา กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มนักการเมือง กลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ กลุ่มธุรกิจเอกชน กลุ่มนักเรียน

จะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยได้ตั้งคำถาม สำหรับเป็นตัวเลือกไว้ 10 กลุ่ม แต่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตอบกลับมา ได้เพิ่ม กลุ่มนักเรียน ขึ้นมาอีกกลุ่มหนึ่ง จึงเป็น 11 กลุ่ม แต่การเรียงลำดับอาจไม่ตรงกันทีเดียวนัก อยู่ในลักษณะใกล้เคียงกัน ระหว่างการเลือกกลุ่มบุคคลว่า ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และโรงเรียนพลตำรวจ ข้อสังเกตผู้วิจัยได้ดำเนินการในข้อ 2.2 หลังจากการสัมมนา กำหนดควิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ จึงทำให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เคยเข้าร่วมสัมมนาตอบแบบสอบถามกลับมา ไม่ครบถ้วน คือ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เคยเข้าร่วมสัมมนากำหนดควิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2540 จำนวน 44 ฉบับ แบบสอบถามดังกล่าวถูกส่งกลับมาจำนวน 31 ฉบับ ในโอกาสต่อไปผู้สนใจในเรื่องนี้ เห็นควรทำขั้นตอนการนำเสนอกลุ่มบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เสียก่อนที่จะให้เข้าร่วมสัมมนากำหนดควิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ในการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ หรือทำพร้อมกันไป ในขณะที่ทำการสัมมนาฯ จะทำให้ได้แบบตอบกลับคืนมา ร้อยละ 100 อย่างแน่นอน

3. ทางเลือกในการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ

ทางเลือกในการพัฒนาสถานบันการศึกษา ก่อนประจำ การของกรมตำรวจ จำแนกออกเป็น 2 ส่วนคือ ทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ

3.1 ทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จากผลการสัมมนาเรื่องการแสวงหาวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ พบว่า

ทางเลือกที่ 1 ปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

การปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีเป้าหมายคือ ความเป็นเลิศในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือ การจัดระบบในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ จัดระบบการสรรหาและเลือกสรรผู้สมัครด้วยระบบคุณธรรม ให้ทั่วถึงทั้งประเทศ จัดระบบวิธีเรียน วิธีสอนที่ก้าวหน้า และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จัดระบบนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน จัดระบบการวิเคราะห์ ประเมินผล จัดการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการจัดการศึกษาและจัดการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนา

โรงเรียนนายร้อยตำรวจตามแนวคิดการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้คือ ทางเลือกในการปฏิรูประบบการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของสิปปนนท์ เกตุทัต (2539 : 9-33) ที่กล่าวถึงหัวข้อการพัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐาน การพัฒนาสมรรถนะเพื่อการก้าวทันโลกการเรียนรู้ตลอดชีวิตและข้อเสนอปฏิรูประบบการจัดการ

เท่าที่ผ่านมาในอดีตการจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีการเมืองเป็นตัวกำหนด รัฐบาลและผู้บริหารในกรมตำรวจ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเป็นผู้กำหนดเองมาโดยตลอด แต่สำหรับผลที่ได้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจทั้งปัจจุบันและอนาคต ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ควรเป็นผู้กำหนดในการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน รัฐ สถานศึกษา สถาบันศาสนา สื่อมวลชน องค์กรธุรกิจเอกชน ของ อาร์ เมอเร่ โทมัส (R. Murray Thomas, 1983 : 5) ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันคนละไม้คนละมือผนึกกำลังเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนนายร้อยตำรวจจำเป็นต้องจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของรัฐ และองค์กรเอกชนทุกฝ่ายทุกองค์กร มุ่งสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต และการพัฒนาที่ยั่งยืน (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2539 : 14) โดยใช้เทคนิคที่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนฯ มีการเรียนรู้ผู้ตลอดเวลาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning) การมีมาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmarking) การสอนงาน (Coaching) การมีพี่เลี้ยง (Mentoring) และแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) และแนวคิดเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ปีเตอร์ เซงก์ (Peter Senge) (อ้างใน

วิศิษฐ์ ชูวงษ์, 2540: 40-42) ได้เสนอความคิดของการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วยกรอบความรู้ 5 สาขาวิชาการที่เรียกว่า The Five Disciplines ซึ่งจะเป็นพื้นฐานหลักของการทำความเข้าใจเรื่อง ขององค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) มี 5 ประการคือ 1) สมาชิกขององค์การมี การเรียนรู้อย่างไร (Personal Mastery) 2) ความมีสติ (Mental Model) 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ของคนทั้งองค์การ (Shared Vision) 4) การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) และ 5) การพัฒนา ระบบความคิดของคนในองค์การ (Systems Thinking)

ทางเลือกที่ 2 ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อน ประจําการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 2 ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ คือปฏิรูปการฝึก อบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยมีเป้าหมาย คือมีความเป็นเลิศในการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิรูป การฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือการจัดระบบการฝึกอบรม ได้แก่ ปรับ ปรุงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้สมัครให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันระหว่างประชาชนและข้าราชการตำรวจ จัดการศึกษาอบรมให้มีปรัชญาการศึกษา ตามแนวคิดของ เซอร์โรเบิร์ต ทิล คือ "ตำรวจคือ ประชาชน ประชาชนคือ ตำรวจ" ให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึก มีความเป็นสุภาพ นุ่มนวล เป็นการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่บริการและรับใช้สังคม จัดการศึกษาอบรมให้ทันสมัยตาม แนวคิดการปรับระบบสิ่งผลิต จัดการศึกษาเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยโดยใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของข้อเสนอปฏิรูปการศึกษา ไทยเรื่อง รัฐต้องจัดระบบสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการสอน และการฝึกอบรมของ สิปปนนท์ เกตุทัต (2539: 23) และสอดคล้องกับแนวนโยบายของพลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก อธิบดีกรมตำรวจในปัจจุบันที่สนับสนุนสถาบันการศึกษา ก่อนประจําการของกรมตำรวจ สำหรับ เป็นสถานที่ฝึกอบรมกลุ่มแกนนักเรียนตำรวจ ในระหว่างเรียนในโรงเรียนตลอดหลักสูตรเมื่อ สำเร็จแล้วจะได้เป็นตำรวจที่ดีมีคุณภาพออกไปบริการรับใช้สังคมหรือรับใช้ประชาชน และเป็น ตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริง (ประชา พรหมนอก, 2540) เพื่อให้เกิดผลลัพธ์สุดท้ายคือ ความ สงบสุขในสังคม

ทางเลือกที่ 3 ปฏิรูปการวิจัย และพัฒนาวิชาการตำรวจ

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อน ประจําการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 3 ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจคือ ปฏิรูป-การวิจัย

และพัฒนาวิชาการตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการวิจัยและพัฒนาวิชาการตำรวจ มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิบัติการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ จัดสัมมนาความร่วมมือในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยทางวิชาการ ระหว่างสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมงานวิจัยทางวิชาการ โดยจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ผลงานวิจัยทางวิชาการตำรวจ จัดสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อชี้แนะและกระตุ้นการเมืองและสังคม จัดระบบ “อินเทอร์เน็ต” ภายในโรงเรียนและจัดระบบ “อินเทอร์เน็ต” ระหว่างองค์กรที่จัดการระบบข้อมูลที่ทันสมัยกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิบัติการศึกษาไทยในด้านการพัฒนาการศึกษาและการวิจัย ของตีปนนท์ เกตุทัต (2539: 13) เรื่อง รัฐ องค์กรธุรกิจ เอกชน สถาบันอุดมศึกษาต้องเร่งผลิต “สมอง” ให้กับประเทศด้วยการพัฒนาการศึกษาและการวิจัย และสอดคล้องในเรื่องรัฐต้องจัดระบบมหาวิทยาลัยและสถาบันชั้นสูงที่เน้นการวิจัยและบุกเบิกองค์ความรู้ใหม่ เพราะโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันชั้นสูงเทียบเท่ามหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องปฏิบัติการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาวิชาการตำรวจโดยมีมาตรฐานเปรียบเทียบโดยพิจารณาจากเกณฑ์เทียบเคียงของมหาวิทยาลัย

ทางเลือกที่ 4 ปฏิรูปการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 4 ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจคือ ปฏิรูปการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิบัติการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เชิญผู้นำชุมชนร่วมมือ ประชุมและจัดกิจกรรมร่วมกันในการบริการวิชาการในชุมชน และบริการวิชาการในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิบัติการศึกษาไทยที่รัฐ ชุมชน สถาบันการศาสนา สื่อมวลชน องค์กรธุรกิจเอกชน จะต้องช่วยกันคนละไม้คนละมือ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพแก่ชุมชนและคนในสังคม ของตีปนนท์ เกตุทัต (2539: 15)

ทางเลือกที่ 5 ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบัน การศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 5 ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้ เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งเสริมศิลป- วัฒนธรรม จัดบรรพชา อุปสมบทหมู่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ จัดแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม จัดทัศนศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติกับ โรงเรียนนายร้อยตำรวจและเชื่อมโยงกับศูนย์วัฒนธรรมของต่างประเทศ จัดงานส่งเสริมศิลป- วัฒนธรรมภายในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และส่งเสริมสนับสนุนชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภายในโรงเรียน

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวของชุมชนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมวัฒนธรรมในข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของ สิปป์นนท์ เกตุทัต (2539: 38-41)

ทางเลือกที่ 6 ปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อน ประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 6 ในการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ ชุมชนมีความเป็นเลิศในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือจัดอบรม ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน นักเรียน นายร้อยตำรวจ และนักเรียนพลตำรวจ จัดประชุมกรรมการบริหารและบุคคลสำคัญในชุมชน องค์การสาธารณประโยชน์ แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จัดนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกงานในชนบทอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับโรงเรียนพลตำรวจ ส่งนักเรียนพลตำรวจและนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกงานร่วมกันในชุมชน ประสานสัมพันธ์กับ องค์การและหน่วยงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จัดสัมมนาเรื่อง การแสวงหาความร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และ จัดนักเรียนบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องระดมทรัพยากรและสรรพกำลังจากทุกฝ่ายมีวิธีการจัดสรร สนับสนุน ใช้จ่ายงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณระดมทุน ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาพึ่งตนเองและร่วมงาน ซึ่งเป็น

ข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของตีปปนนท์ เกตุทัต (2539: 27) ในหลักสูตรการฝึกงานในชนบทของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือโครงการฝึกงานในชุมชน เพื่อที่จะให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเรียนรู้วิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน เพื่อการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนในด้านการป้องกันอาชญากรรม

3.2 ทางเลือกในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ

ทางเลือกที่ 1 ปฏิรูประบบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 1 ในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจคือ ปฏิรูประบบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการผลิตพลตำรวจ มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูประบบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ คือจัดระบบการสรรหาและเลือกสรรผู้สมัครด้วยระบบคุณธรรมให้ทั่วถึงทั้งประเทศ จัดระบบวิธีเรียน วิธีสอนที่ก้าวหน้า และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จัดระบบนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน จัดระบบการวิเคราะห์ ประเมินผลและจัดหลักสูตรในโรงเรียนพลตำรวจ จัดการศึกษาอบรมให้เป็นตำรวจอาชีพเน้นการบริการประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดตามแนวคิดการปรับระบบสิ่งผลิต (Reinventing) จัดแสดงนวัตกรรมทางวิชาการในโรงเรียน จัดการศึกษาตามแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ การฝึกงานในชุมชนโดยร่วมกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ และจัดการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนพลตำรวจ

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของ ตีปปนนท์ เกตุทัต (2539: 19-27) ที่กล่าวถึงการปรับระบบอุดมศึกษาที่เป็นแนวความคิดใหม่ในการจัดการศึกษาของชาติ คือการให้ทั้งสังคมช่วยกันจัดการศึกษาและสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ปีเตอร์ ซิงก์ (Peter Senge อ้างถึงใน วิศิษฐ์ ชูวงศ์, 2540: 39) ซึ่งได้กล่าวถึงกรอบความรู้ 5 สาขาวิชาการที่เรียกว่า The Five Disciplines ซึ่งจะเป็นพื้นฐานหลักของการทำความเข้าใจเรื่องขององค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) มี 5 ประการคือ 1) สมาชิกขององค์การมีการเรียนรู้ได้อย่างไร (Personal Mastery) 2) ความมีสติ (Mental Model) 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนทั้งองค์การ (Shared Vision) 4) การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) และ 5) การพัฒนาระบบความคิดของคนในองค์การ (Systems Thinking) ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดการพัฒนาคน พัฒนาสถาบัน ทำให้เกิดสมรรถนะหลักเพื่อการพัฒนาสถาบันศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจอย่างยั่งยืน เพราะ

การฝึกศึกษาอบรมในโรงเรียนพลตำรวจใช้ระยะเวลาอันน้อยนิดเพียง 1 ปีเท่านั้น จำเป็นที่จะต้องใช้เทคนิคในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ 5 ประการ สอดแทรกเข้าไปในการจัดการศึกษาในโรงเรียนพลตำรวจทั้งสิบแห่ง ดังนี้ 1) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Action Learning) 2) สร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ (Bench marking) 3) มีการสอนงาน (Coaching) 4) มีพี่เลี้ยง (Mentoring) และ 5) มีแฟ้มพัฒนางาน (Port Folio) สำหรับในเรื่องการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนพลตำรวจก็มีความสอดคล้องกับการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือหลักการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนเป็นหลักของการพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจ จำเป็นอย่างยิ่งที่ ครู-อาจารย์ภายนอกกรมตำรวจควรจะมาประสานสัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนางานวิชาการให้เกิดการเรียนรู้ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนพลตำรวจยิ่ง ๆ ขึ้นไป ปัญหาในปัจจุบันเกิดจากการตัดสินใจที่ผิดพลาดในอดีต ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาปัจจุบันและอนาคตโรงเรียนพลตำรวจก็จำเป็นที่จะต้องตัดสินใจบริหารการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบันนี้เป็นต้นไป รวมทั้งการบริหารจัดการ จำเป็นอย่างยิ่งต้องจัดการทั้งระบบ และคนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ประการ สิ่งสำคัญที่ไม่มองข้ามก็คือ การแต่งตั้งผู้บริหารการศึกษา ครู - อาจารย์ ในโรงเรียนพลตำรวจ จำเป็นที่จะต้องเลือกสรรให้ได้ คนเก่งและดีมาปฏิบัติงานและมีความคิดกว้างไกล มุ่งมั่นที่จะพัฒนาอย่างจริงจัง สิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้เลยก็คือ การสร้างขวัญกำลังใจ ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ผู้บริหารระดับสูงของกรมตำรวจ จำเป็นต้องให้ความเชื่อมั่นที่จะต้องจัดระบบการแต่งตั้งอย่างมีคุณธรรม ตามคุณสมบัติที่ได้กำหนดไว้โดยตรงไปตรงมาและชอบธรรม จึงจะทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นได้

ทางเลือกที่ 2 ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 2 ในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ คือ ปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือการจัดระบบการฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จัดการศึกษาอบรมให้มีปรัชญาการศึกษา ตามแนวคิด "ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ" ให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึก มีความเป็นสุภาพบุรุษ เป็นการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่บริการและรับใช้สังคม จัดการศึกษาอบรมให้ทันสมัยตามแนวคิดการปรับระบบสิ่งผลิต จัดการศึกษาเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย

จะเห็นได้ว่า ผลที่ได้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย เรื่องรัฐต้องจัดระบบสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการสอนและการฝึกอบรมของ สิปปนนท์ เกตุทัต (2539: 23) และสอดคล้องกับแนวความคิดปรับระบบสิ่งผลิตของ เดวิด ออร์เบอร์น และเท็ด เกนเลอร์, 2537) ซึ่งเป็นหลักการที่มุ่งเน้นบริการและรับใช้สังคม เพราะนักเรียนพลตำรวจ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการแต่งตั้งเป็นพลตำรวจพิเศษ ทำหน้าที่บริการและรับใช้สังคมตามภารกิจที่กรมตำรวจมอบหมายให้ โรงเรียนพลตำรวจ จึงต้องให้ความสำคัญในการสอนและการฝึกอบรม เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันตามแบบอย่างธรรมเนียมของตำรวจ และควรจัดการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้โดยปฏิบัติ ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ เพราะเป็นรูปแบบของการสร้างความเป็นเลิศ อย่างแท้จริง

ทางเลือกที่ 3 ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ

จากการสัมมนา เรื่องวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 3 ในการสัมมนาโรงเรียนพลตำรวจ คือ ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาวิชาการตำรวจ คือ จัดตั้งกองทุนพัฒนาทางวิชาการในโรงเรียน ส่งเสริมงานวิจัยทางวิชาการในโรงเรียน และขอความร่วมมือในด้านการให้ความรู้ทางวิจัย เพื่อพัฒนางานวิชาการกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน และองค์กรสาธารณะประโยชน์

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้ มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของข้อเสนอ ปฏิรูปการศึกษาไทย เรื่องรัฐ องค์กรธุรกิจเอกชน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเร่งผลิต “สมอง” ให้กับประเทศ ด้วยการพัฒนาการศึกษาและการวิจัยของ สิปปนนท์ เกตุทัต (2539: 13) และสอดคล้องแนวคิดในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของปีเตอร์ ซิงก์ (Peter Senge อ้างถึงใน วิศิษฐ์ ชูวงษ์, 2540: 39) ที่กล่าวถึงในเรื่องการสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmarking) เพราะการสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ โดยการศึกษาปัญหาในโรงเรียน เพื่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการวิจัยเป็นเครื่องมือ และใช้การศึกษาปัญหาโรงเรียนพลตำรวจทั้งสิบแห่ง เพื่อการเรียนรู้โดยการวิจัย ก็จะได้คำตอบที่ต้องการสำหรับไปพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการตำรวจ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาอยู่อย่างต่อเนื่อง จะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาวิชาการตำรวจ จำเป็นต้องสร้างสมรรถนะหลัก กล่าวคือการตั้งสม ผสมผสานทักษะต่าง ๆ ทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้ในปัจจุบันและต่อเนื่อง จะทำให้เกิดการพัฒนาวิชาการในโรงเรียนอย่างยั่งยืน

ทางเลือกที่ 4 ปฏิรูปการบริการทางวิชาการในชุมชน

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 4 ในการพัฒนาโรงเรียนนายพลตำรวจคือ ปฏิรูปการบริการทางวิชาการในชุมชน โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิรูปการบริการทางวิชาการในชุมชนคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการบริการทางวิชาการในชุมชน จัดฝ่ายบริการทางวิชาในโรงเรียน จัดอบรมนักเรียนให้มีความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมเผยแพร่การบริการวิชาการในชุมชน และติดตามประเมินผลการบริการทางวิชาการในชุมชน

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของสิปปนนท์ เกตุทัต (2539: 15) เพราะตำรวจกับชุมชนต้องมีความสัมพันธ์กัน ตำรวจจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในเรื่องเบาะแสข่าวสาร การเป็นพยานในทางคดีให้กับตำรวจ อีกประการหนึ่งตำรวจมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และให้บริการแก่สังคมในอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ (ราชกิจจานุเบกษา, 2539: 3) การบริการทางวิชาการให้แก่ชุมชน จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน เช่น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด โรคเอดส์ ฯลฯ ก็เป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจ

ทางเลือกที่ 5 ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 5 ในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ โดยมีเป้าหมายคือ มีความเป็นเลิศในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ปฏิรูปการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคือ จัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จัดฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน จัดแสดงนิทรรศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติกับโรงเรียนพลตำรวจและเชื่อมโยงกับศูนย์วัฒนธรรมของต่างประเทศ จัดงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมภายในโรงเรียน

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้ มีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทยของสิปปนนท์ เกตุทัต (2539: 38-41) ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวของชุมชนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมวัฒนธรรม เพราะศิลปวัฒนธรรมของไทย เป็นเอกลักษณ์ในความเป็นไทย จึงจำเป็นต้องอนุรักษ์และส่งเสริม

ทางเลือกที่ 6 ปฏิรูปความมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

จากผลการสัมมนาเรื่องวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทางเลือกที่ 6 ในการพัฒนาโรงเรียนพลตำรวจ คือปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยมีเป้าหมายคือ ชุมชนมีความเป็นเลิศในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีกลวิธีในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การปฏิรูปความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับชุมชน จัดอบรมนักเรียน ประชาชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน จัดกิจกรรมเผยแพร่การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน และจัดทำโปรแกรมการฝึกงานในชนบทและชุมชนร่วมกัน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จะเห็นได้ว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย ของสีปพนธ์ เกตุทัต (2539: 27) ในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องระดมทรัพยากรและสรรพกำลังจากทุกฝ่าย มีวิธีการจัดสรร สนับสนุน ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาพึ่งตนเองและร่วมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในหลักสูตรการฝึกอบรมนักเรียนพลตำรวจ มีโครงการฝึกงานในชนบท โครงการฝึกงานในชุมชน เพื่อที่จะให้นักเรียนพลตำรวจ มีความรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ในชุมชนในด้านการป้องกันอาชญากรรม

อย่างไรก็ตามทางเลือกจากผลการสัมมนาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้นำเสนอนั้น ถ้าหากได้นำไปพิจารณากำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติในโอกาสหน้าจะมาถึงนี้ จะทำให้เกิดการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ได้เป็นอย่างดี กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือ การพัฒนาคน การจะพัฒนาคนจำเป็นต้องใช้เทคนิค 5 ประการคือ การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Action Learning) การสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmarking) การสอนงาน (Coaching) การมีพี่เลี้ยง (Mentoring) และสร้างสมรรถนะหลักโดยวิธีการใช้วินัย 5 ประการของ ปีเตอร์ ซิงก์ (Peter Senge) อันได้แก่ ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) แบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) การเรียนรู้ของทีม (Team Learning) และการคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking)

สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ จำเป็นต้องสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmarking) เพราะการสร้างมาตรฐานเปรียบเทียบเป็นรูปแบบของการสร้างความเป็น

เลิศ (Model of Excellence) ในปัจจุบันไม่จำเป็นที่จะต้องแบ่งแยกโรงเรียนนายร้อยตำรวจออกเป็น 2 โรงเรียน แต่มีเพียงโรงเรียนนายร้อยแห่งเดียวก็ได้ แต่ต้องเปรียบเทียบกับมาตรฐานกับมหาวิทยาลัยชั้นนำต่าง ๆ อย่างน้อยที่สุด มหาวิทยาลัยชั้นนำของเมืองไทย ต้องเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความเป็นเลิศในการฝึกอบรม มีความเป็นเลิศในการปฏิบัติ บริการรับใช้สังคม โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นในสังคม พัฒนาการตำรวจ ด้วยการพัฒนาตัวแบบ 8 มิติของคุณลักษณะความเป็นวิชาชีพ (วเรช จันทรพร, 2533) อันได้แก่ การมีองค์ความรู้ที่สามารถนำมาใช้ได้ทั่วไป ระยะเวลาในการศึกษาอบรมมีมาตรฐาน การสื่อสารจากการที่ตำรวจนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อสังคม ลักษณะของงานที่ก่อให้เกิดผลตามค่านิยมพื้นฐานของสังคม ความมีอำนาจอิสระ แรงจูงใจในการทำงาน เพื่อสนองตอบต่อประโยชน์ของชุมชน ความผูกพันระยะยาวต่องานอาชีพ การมีวัฒนธรรมของอาชีพ และมีจรรยาบรรณ

สถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ต้องจัดการศึกษาโดยมีจุดเน้นสร้างระบบความคิด ให้กับนักเรียน ตามแนวทางของพระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) ที่กล่าวว่า การคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย การคิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ การคิดแบบรู้เท่าทันธรรมดา การคิดแบบกระบวนการแก้ปัญหา การคิดแบบความสัมพันธ์เชิงหลักการและความมุ่งหมาย การคิดแบบเห็นคุณ โทษ (ข้อดี ข้อเสีย ข้อเด่น ข้อด้อย) และทางออก การคิดแบบคุณค่าแท้ - คุณค่าเทียม การคิดแบบอุปมาอุปไมยคุณธรรม การคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน และการคิดแบบวิเคราะห์ทั่วตลอดและรอบด้าน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจมิใช่แต่เพียงการมีทางเลือกจากผลการสัมมนาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจเท่านั้น จำเป็นต้องพัฒนาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอีกประการหนึ่งด้วย จำเป็นต้องมีบุคคลสำคัญที่เป็นนักบริหารเปลี่ยนแปลงที่มีความสามารถจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ และนำทางเลือกในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจดังกล่าวข้างต้น นำไปปฏิบัติให้เกิดผลจะทำให้เกิดการพัฒนาในโอกาสต่อไป

อย่างไรก็ตามในการกำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ใช้เทคนิคกระบวนการ เอ-ไอ-ซี (A-I-C) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการ เอ (A) จะทำให้ได้วิสัยทัศน์ และได้ดำเนินการตามกระบวนการ ไอ (I) จะทำให้ได้กลยุทธ์ ซึ่งได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ครบถ้วน แต่อย่างไรก็ตามในส่วนกระบวนการ ซี (C) ผู้วิจัยไม่ได้จัดทำ เนื่องจากไม่ได้รับอนุญาตไว้ในวัตถุประสงค์ เป็นเรื่องของการจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนั้นเห็นควรให้ผู้สนใจที่จะดำเนินการสัมมนา โดยใช้เทคนิคกระบวนการ เอ-ไอ-

ซี (A-I-C) ควรจัดทำให้ถึงกระบวนการ ซี (C) เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติในโอกาสต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจใน 15 ปีข้างหน้า เมื่อกำหนดลงไปแล้ว สถานการณ์อาจเปลี่ยนแปลงไป อาจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ในการพัฒนา เมื่อปรับกลยุทธ์แล้ว จำเป็นต้องปรับแผนปฏิบัติ เช่นเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะ

1. การนำไปใช้

ข้อค้นพบจากงานวิจัยฉบับนี้ สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ ในอนาคตดังนี้

1.1 เิงนโยบาย

กรมตำรวจควรกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาดังนี้

1.1.1 ในการจัดการการศึกษาให้กำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนต่าง ๆ ทุกแห่ง ที่สังกัดกรมตำรวจในอนาคต โดยให้กลุ่มบุคคล องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมตรวจสอบ ร่วมกำหนดนโยบาย การศึกษาปริญญาการศึกษา และหลักสูตรของสถาบันการศึกษาก่อนประจำการของกรมตำรวจ

1.1.2 กำหนดให้มีการจัดการศึกษาเชิงรุกมีการวิจัยเพื่อพัฒนาโดยส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดตั้งกองทุนวิจัยเพื่อพัฒนา จัดตั้งมูลนิธิเพื่อการวิจัยและพัฒนาสถาบัน การศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ผลิตตำรวจให้เป็นผู้สนองตอบตามความต้องการของ ประชาชน บริการรับใช้สังคม เพื่อผลลัพธ์สุดท้าย คือ ความสงบสุขของประชาชน

1.1.3 กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสรรหา และเลือกสรรบุคคล ผู้ไปดำรงตำแหน่ง และปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทั้งใน ระดับผู้บริหารอาจารย์ผู้สอน ครูฝึก โดยคำนึงถึงระบบคุณธรรม และให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพทั้ง ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน

1.1.4 กำหนดให้สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ จัด หลักสูตรการศึกษาพัฒนาความเป็นวิชาชีพตำรวจอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อเตรียมรองรับการตั้ง สภาวิชาชีพตำรวจ ทำหน้าที่ตรวจสอบข้าราชการตำรวจในโอกาส 15 ปีข้างหน้า

1.2 การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

1.2.1 สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ จัดการศึกษาเชิงรุก สนองนโยบายกรมตำรวจตามข้อ 1.1.1 โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน โดยกำหนดกลุ่มต่าง ๆ ทั้ง 11กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มชุมชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มศาสนา กลุ่มสื่อสารมวลชน กลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ กลุ่มธุรกิจเอกชน และกลุ่มนักเรียน อันได้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ และนักเรียนพลตำรวจ ได้ระดมพลังสมอง เพื่อพัฒนาการศึกษาโดยให้กลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทั้งในรูปการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน ปรัชญาการศึกษาและหลักสูตร และพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ผลิตตำรวจเพื่อสนองตอบและบริการรับใช้สังคม เพื่อผลลัพธ์สุดท้ายคือความสงบเรียบร้อยในสังคมและนำทางเลือกทั้ง 6 ทาง จากผลการวิจัย ไปใช้ในทางปฏิบัติ ในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ โดยประยุกต์ใช้กลวิธีที่ได้จากการกำหนดในผลการวิจัย

1.2.2 จัดตั้งกองทุนวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ และแต่งตั้งคณะกรรมการการวิจัยเพื่อพัฒนาในสถาบันการศึกษา ดำเนินการตามแนวทางกลยุทธ์ที่ได้จากผลการวิจัย

1.2.3 สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจทุกแห่ง จัดตั้งคณะกรรมการศึกษาปัญหาอันเนื่องมาจากการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสรรหา และเลือกสรรบุคคลผู้ไปดำรงตำแหน่ง และปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ทั้งในระดับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ครูฝึก และจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติ และหลักเกณฑ์การเข้ามาเป็นอาจารย์บุคคลภายนอกและบุคคลภายใน เพื่อมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน โดยนำเสนอกรมตำรวจพิจารณาต่อไป

1.2.4 สถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งสภานิติวิชาชีพตำรวจ ตามตัวแบบ 8 มิติ ของคุณลักษณะความเป็นวิชาชีพและแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการดำเนินงานจัดตั้งสภานิติวิชาชีพตำรวจ จัดโครงการทดลองสภานิติวิชาชีพตำรวจ นำร่องในสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบเสนอกรมตำรวจ เพื่อปรับปรุงพัฒนาวิชาชีพตำรวจในโอกาสต่อไป

2. การวิจัยในอนาคต

2.1 เห็นควรวิจัยเพื่อพัฒนา การจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา ก่อนประจำการของกรมตำรวจ ใน 15 ปีข้างหน้า

2.2 เห็นควรวิจัยเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนการสอนการกำหนดวิสัยทัศน์ และ กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนเตรียมทหารใน 15 ปีข้างหน้าเพราะโรงเรียนเตรียมทหารมีนักเรียน เตรียมทหารในส่วนของกรมตำรวจ ร่วมศึกษาอบรมกับนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย